

Bijlage 1: Voortgang IMVO-Convenanten

Bouw

NABU (belangenorganisatie voor internationaal opererende aannemers) heeft recent een verkenning afgerond onder haar leden naar het huidige IMVO-beleid en voor de sector materiële IMVO-risico's. Op basis hiervan heeft NABU geconcludeerd dat arbeidsomstandigheden en -risico's op projectlocaties in het buitenland het meest prioritair zijn. Als vervolgstap gaat NABU onderzoeken hoe NABU-leden aansluiting kunnen zoeken bij het bestaande raamwerk van BWI (Building & Woodworkers International) voor het afsluiten van International Framework Agreements. Hierin verplichten internationaal opererende aannemers zich wereldwijd tot het respecteren van ILO arbeidsrechten, betaling van een leefbaar loon en een gezonde en veilige werkomgeving. Daarnaast bevordert NABU actief dat individuele leden stappen zetten om geïdentificeerde (sociale) risico's te integreren in beleid en uitvoering. NABU start geen traject gericht op een IMVO-convenant conform het SER-advies.

Natuursteen

De partijen die naar verwachting deel uit gaan maken van het IMVO-convenant zijn al geruime tijd met elkaar in gesprek. Sinds afgelopen zomer faciliteert de SER het proces en treedt op als voorzitter. Het streven is om het convenant in Q1 van 2017 gereed te hebben. Winning van natuursteen wordt in de KPMG MVO Sector Risico Analyse bij de sectoren Bouw, Groothandel en Detailhandel genoemd als bron van IMVO-risico's. Een IMVO-convenant Natuursteen draagt derhalve bij aan het verminderen van IMVO-risico's in deze sectoren.

Chemie

In opdracht van brancheorganisatie VNCI wordt op dit moment een oriënterend onderzoek naar de mogelijkheden en de meerwaarde van een IMVO-convenant chemie uitgevoerd. De uitkomst van het onderzoek zal aantonen in hoeverre bestaande initiatieven zoals het *Responsible Care Programma* de geïdentificeerde risico's (uit rapporten en interviews) afdekt. Daarnaast zal worden gekeken of de huidige programma's van de VNCI de OESO-richtlijnen voldoende implementeren of dat daarin nog extra stappen kunnen worden gemaakt. De resultaten van het onderzoek worden in de tweede helft november 2016 verwacht.

Detailhandel

Uit gesprekken met de Raad Nederlandse Detailhandel (RND) is naar voren gekomen dat de RND voorziet dat de detailhandel te divers is om te komen tot één convenant. De detailhandel heeft in veel sectoren een rol, zoals de goudsector, textielsector of voedingsmiddelensector, en wenst aan te sluiten bij de initiatieven die in deze sectoren zijn genomen of worden genomen. De RND is wel voornemens zijn leden te ondersteunen bij hun rol in productieketens.

Goud

Na het tekenen van een intentieverklaring eind 2015 en het voeren van de daaropvolgende stakeholderdialoog is het traject om te komen tot een goudsectorconvenant in de finale fase beland. Betrokken partijen hebben met elkaar afgesproken deze laatste stappen zorgvuldig te doorlopen en verwachten in februari het convenant te kunnen ondertekenen. Organisaties die zich inzetten om het convenant voor elkaar te krijgen zijn de Branchevereniging Federatie Goud en Zilver (FGZ), individuele bedrijven uit de goud- en juwelensector RLG Europe, Lucardi, Cookson Drijfhout, elektronicabedrijven Philips en Fairphone, bedrijven actief op gebied van recycling Umicore, SIMS en Closing The Loop, vakbond FNV, ngo's Solidaridad, FairTrade, Pax, Hivos (als vertegenwoordiger van de coalitie Stop Kinderarbeid), Unicef, IUCN en het ministerie van Buitenlandse Zaken

Energie

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) heeft gedurende de zomer een verkenning uitgevoerd onder haar achterban naar IMVO. In oktober 2016 vond naar aanleiding hiervan een expertbijeenkomst plaats. Uitkomst hiervan is dat de NVDE de volgende stap gaat zetten richting een IMVO-convenant. Eind 2016 wordt een voorstel gedaan voor het starten van een kwartiermakersfase voor een proces gericht op een mogelijk IMVO-convenant.

Financiële sector

Pensioensector

De Pensioenfederatie heeft in mei 2016 haar Contouren Agenda Verantwoord Beleggen gepubliceerd en werkt aan de praktische uitvoering van de voornemens die hierin zijn vastgelegd. In het kader van de verkenning naar gezamenlijke afspraken en een IMVO-convenant vinden gesprekken plaats tussen de SER en vertegenwoordigers van de pensioensector.

Verzekeringssector

Het Verbond van Verzekeraars heeft in december 2015 aangekondigd een IMVO-convenant af te willen sluiten. Ter voorbereiding van het convenantproces heeft het Verbond samen met zijn leden in de eerste helft van 2016 een verkenningronde uitgevoerd langs relevante stakeholders. In september is vervolgens het convenantproces van start gegaan onder leiding van de SER. Naast het Verbond van Verzekeraars nemen een vakbond en verschillende NGO's deel als partij. De partijen spannen zich in om begin 2017 overeenstemming te bereiken.

Groothandel

Koepelorganisatie NVG (Nederlands Verbond van de Groothandel) werkt een 'koepelconvenant' uit. Een eerste stakeholdersbijeenkomst heeft onlangs bij MVO Nederland plaatsgevonden. In het koepelconvenant kunnen

convenanten van leden van NVG worden opgenomen. De aandacht zal in eerste instantie liggen op de clusters agro-commodities en bouw. Hierbij wordt ook gekeken naar de rol van de groothandel in de convenanttrajecten die lopen bij de sector land- en tuinbouw en sector natuursteen. Op basis van de uitkomsten en ervaringen in deze sectoren kan het koepelconvenant verder worden vorm gegeven. Waarschijnlijk zal deze in 2017 kunnen worden afgesloten.

Houtsector

Voortbouwend op de vorig jaar afgelopen Green Deal Bevorderen Duurzaam Bosbeheer voert een brede vertegenwoordiging van organisaties in de houtsector momenteel de dialoog om tot het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer te komen. Het streven is een convenant af te sluiten – conform de kernelementen van het SER advies IMVO-convenanten – over onder meer het vergroten van het aandeel gecertificeerd duurzaam (tropisch) hout op de Nederlandse markt, om daarmee bij te dragen aan duurzaam beheer van tropische bossen. Betrokken organisaties zijn onder meer brancheverenigingen VVNH en NBvT, maatschappelijke organisaties IUCN, NCIV, Tropenbos Internationaal, vakbond FNV en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Milieu, Economische Zaken en Buitenlandse Zaken. De inzet is om nog in 2016 het convenant te tekenen.

Land- en tuinbouw

Op de StartTop van 3 oktober 2016 is de aftrap gegeven voor de totstandkoming van een convenant voor de land- en tuinbouw op het terrein van IMVO. De sector (LTO Nederland), vakbond(en) en maatschappelijke organisaties en het kabinet hebben hun handtekening gezet voor een vervolgtraject. Het vervolgtraject bestaat uit dialoogsessies die in beeld moeten brengen welke verplichtingen de sector op zich kan nemen en het draagvlak voor een convenant moeten vergroten. Doel is te komen tot een inventarisatie van te maken afspraken voor een IMVO-convenant, een IMVO-agenda en een IMVO-dialoogvoorstel. De ‘oogstdag’ aan afspraken is gepland op 20 december 2016.

Sierteeltsector

In de sierteeltsector is het Floriculture Sustainability Initiative (FSI) met stakeholders in gesprek om tot een IMVO-convenant te komen. FSI is een internationaal multistakeholderplatform voor verduurzaming in de sierteeltsector en heeft de ambitie dat in 2020 de handel in bloemen en planten door de aangesloten leden voor minimaal 90 procent afkomstig is van duurzame bronnen. Onderwerp van de gesprekken is hoe het FSI verder in lijn gebracht kan worden met de OESO-richtlijnen en UNGP's en hoe dit FSI kan versterken. De verschillende betrokken organisaties zijn met elkaar in gesprek om, voortbouwend op het FSI, mogelijk nog dit jaar tot het IMVO-convenant voor de sierteeltsector te komen.

Duurzame eiwitten

Brancheorganisatie Platform Nieuwe Eiwitproducten (Het Planeet) is namens haar leden en in samenwerking met MVO Nederland het initiatief gestart te onderzoeken hoe tot een IMVO-convenant kan worden gekomen op het terrein van duurzame plantaardige eiwitten. Dit heeft geresulteerd in een brede coalitie aan organisaties die een dergelijk initiatief steunen en zich daarvoor willen inzetten. Planning is dat eind november door betrokken partijen een intentieverklaring wordt getekend om nog in 2016 tot een IMVO-convenant te komen. Hierna zal onder begeleiding van een onafhankelijke voorzitter de stakeholderdialoog worden voortgezet die tot het convenant plantaardige eiwitten moet leiden. Betrokken organisaties zijn onder meer bedrijven die zich richten op de verduurzaming van de voedselvoorziening, SNV, Hivos, IUCN, TNO, de Vrije Universiteit (VU), HAS Hogeschool, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de ministeries van Economische en Buitenlandse Zaken.

Plantaardige uitgangsmaterialen

Brancheorganisatie Plantum heeft de afgelopen maanden het onderwerp IMVO breed besproken binnen de vereniging. Het algemeen bestuur heeft het besluit genomen dat Plantum eerst intern een IMVO-traject gaat doorlopen. Op deze manier hoop Plantum meer duidelijkheid te krijgen over de maatregelen die individuele leden al ondernemen, maatregelen die bedrijven gezamenlijk nemen en welke mogelijke vervolgstappen op het gebied van IMVO genomen zullen moeten worden. Voorzien is dat rond de zomer van 2017 het interne traject een beeld heeft opgeleverd van de stand van zaken van IMVO onder de leden van Plantum.

Metaal/elektronica

Metallurgische industrie

Voor de metallurgische industrie heeft branchevereniging VNMI het initiatief genomen de mogelijkheden van een IMVO-convenant te onderzoeken. De branche heeft een IMVO-werkgroep uit haar leden samengesteld en heeft onderzocht wat de IMVO-risico's in haar keten zijn, welke mogelijke mitigerende maatregelen denkbaar zijn en wat de zienswijze van leden en maatschappelijke organisaties op de IMVO-problematiek en een convenant is. Deze kwartiermakersfase heeft geresulteerd in een IMVO-visie, -ambitie en -strategie van VNMI. Tot eind oktober worden de VNMI-leden hierover geconsulteerd. Op voorwaarde van instemming door de VNMI ledenvergadering in november zal de stakeholderdialoog, waarschijnlijk onder begeleiding van de SER, daarna beginnen. Afhankelijk van het verloop van de onderhandelingen kan dit in de eerste helft van 2017 tot een IMVO-convenant leiden.

Technologische industrie

Ondernemersorganisatie voor de technologische industrie FME-CWM heeft het initiatief genomen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om tot een

convenant te komen. Belangrijk aspect van dit onderzoek is het inventariseren van kennis en kunde over IMVO onder FME-leden en het draagvlak voor een IMVO-convenant. De FME verwacht op basis van het nog lopende onderzoek eind oktober een besluit te nemen over het al dan niet aangaan van de stakeholderdialoog. In geval van positief besluit zal vervolgens naar verwachting onder begeleiding van de SER de stakeholderdialoog worden aangegaan om tot een IMVO-convenant te komen, waarschijnlijk in de eerste helft van 2017.

Olie en Gas

Het kabinet heeft het Nederlandse Nationaal Contactpunt voor de OESO-richtlijnen (NCP) 25 oktober verzocht onderzoek te doen naar de mate waarin de sector de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen implementeert. Dit onderzoek wordt voorjaar 2017 verwacht. Opslag valt onder de hoofdsector Olie en Gas en zal onderdeel vormen van het hiervoor genoemde NCP-onderzoek.

Voedingsmiddelen

De Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie (FNLI) en het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) hebben, met als doel om complexe thema's gezamenlijk aan te pakken, het initiatief genomen om te komen tot een IMVO-convenant. Het convenantproces is in september 2016 van start gegaan onder begeleiding van de SER. Naast FNLI en CBL zijn vakbondsfederaties, IDH en verschillende NGO's partij bij dit convenant. De Nederlandse Vereniging voor de Specerijenhandel (NVS) is partij namens de specerijensector. Na twee constructieve eerste bijeenkomsten zijn de partijen gedreven en positief gestemd om in het begin van 2017 overeenstemming te bereiken over afspraken in een convenant.

Overige sectoren

Sectoren die niet in de MVO Sector Risico Analyse (SRA) zijn aangemerkt als risicosectoren maar zelf het initiatief hebben genomen om naar een IMVO-convenant te streven.

Scheepvaart

De sector heeft MVO-risico's die vooral gerelateerd zijn aan het ontmantelen van schepen, zoals ernstige milieuschade en slechte arbeidsomstandigheden. De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR) overweegt een initiatief met een focus op de omstandigheden waaronder schepen worden ontmanteld op stranden in bijvoorbeeld Bangladesh. Belangrijkste aanleiding is het in 2009 opgestelde Hong Kong-verdrag van IMO (International Maritime Organisation). De KVNR heeft op 20 oktober 2016 een verkennende stakeholderbijeenkomst gehouden met betrokken Nederlandse organisaties waaruit bleek dat zij het idee van een mogelijk convenant steunen. Op korte termijn zal vervolgoverleg plaatsvinden over de inhoud van het convenant.

Toerisme

ANVR heeft een stappenplan opgesteld om te komen tot een IMVO-convenant voor de toeristische sector. Uitgangspunt zijn bestaande initiatieven waarop kan worden voortgebouwd, zoals Travelife. Dit stappenplan zal worden besproken tijdens een multistakeholderbijeenkomst eind 2016 of begin 2017. Bestemmingsspecifieke thema's kunnen onder het bredere convenant worden opgenomen als subconvenant. Suriname is de eerste specifieke bestemming, daar vindt momenteel een *impact assessment* plaats. In het eerste kwartaal van 2017 worden de uitkomsten verwacht. ANVR verwacht het totale convenant in 2017 te kunnen realiseren.